

Postul de televiziune:"TVR 1" din 11.09.2014, ora: 21:00

Emisiunea:"Vorbește liber: 'Cine este candidatul <acoperit>?'; 'Terorismul, noi provocări'; 'Securitatea cibernetică a Ucrainei la SRI'; 'CCR respinge Legea Big Brother'; 'Corupția, sursă de instabilitate'; 'Politizare și frustrare'"

Realizator: Sorin Avram

Invitat: George Cristian Maior, director Serviciul Român de Informații

"S. Avram: Bună seara! Politicienii și nu numai ei încearcă să descopere ofițerul acoperit dintre candidați. În același timp, însă, Serviciul Român de Informații se bucură de aprecierea a peste 50% dintre cetățenii acestei țări. Cel mai recent Summit NATO a încredințat României un rol important în ceea ce privește securitatea cibernetică. Pe de altă parte, Curtea Constituțională a respins legea cu privire la obligativitatea furnizorilor de telefonie și de internet de a reține, timp de 6 luni, anumite date ale abonaților. SRI-ul susține că o astfel de decizie îl împiedică să lupte eficient împotriva corupției. Sunt Sorin Avram și vă invit să urmăriți o nouă ediție a emisiunii 'Vorbește liber'. Invitatul meu din această seară este directorul Serviciului Român de Informații, George Maior. Bună seara, domnule Maior! Mă bucur că sunteți în studio, mai ales în această perioadă destul de agitată, în care...

G. C. Maior: Bună seara! Bună seara!

S. Avram: În care se vorbește despre un ofițer acoperit. Președintele Traian Băsescu a spus că unul dintre candidații la cea mai importantă funcție în stat ar fi ofițer acoperit și l-a rugat pe respectivul politician să facă public acest lucru. Reacția cea mai importantă a fost aceea că parlamentarii ACL vor să facă o comisie de anchetă parlamentară care să lămurească această situație. Poate o comisie parlamentară să lămurească acest lucru?

G. C. Maior: Aș vrea să începem prin a sublinia că una din motivațiile pentru care am acceptat această invitație, care mă onorează, este faptul că astăzi este 11 septembrie, se împlinesc 13 ani de la atentatele din Statele Unite ale Americii, care au afectat această țară, dar, totuși, și Alianța din care facem parte și o discuție pe aceste chestiuni, inclusiv în contextul a ceea ce ați menționat dumneavoastră, misiunea unui serviciu de informații, modul în care legislația îi permite sau nu îi permite să abordeze asemenea fenomene trebuie puse în discuția opiniei publice. Dar, revenind la întrebarea dumneavoastră, ca să nu evit într-un fel această intrare frontală într-un câmp de discuție, există comisii parlamentare referitoare la controlul serviciilor de informații în Parlamentul României. Am fost adesea în asemenea comisii, fie prezentând rapoarte, fie răspunzând la întrebări, la diverse comentarii, explicând anumite situații. Deci, nu este nicio problemă din punct de vedere al unui serviciu secret să se prezinte cu orice chestiune, nu neapărat aceasta pe care ați menționat-o dumneavoastră în mod punctual, în fața unei comisii parlamentare. Istoric vorbind, cred că acum patru sau cinci luni, chiar am fost chestionat, în Comisia noastră de control a activității Serviciului Român de Informații, asupra problemei ofițerilor acoperiți și am menționat, foarte clar, dacă vreți, repet la infinit acest lucru, că, din punct de vedere legal, Serviciul Român de Informații nu are nicio incompatibilitate

din punct de vedere a ceea ce prevede. Repet, legea română și, de fapt, legea română este adaptată standardului european în această materie. În privința activității ofițerilor acoperiți nu există nicio incompatibilitate pe două domenii semnificative care, adesea, sunt puse în discuție, mă refer la cel politic, și când mă refer la cel politic mă refer la domeniul parlamentar, evident, ca expresie supremă a activității politice, asta, bineînțeles, înglobând și Guvern, alte instituții politice fundamentale în stat, și justiția, referindu-mă la magistrați, etc, procurori, judecători. Deci, sunt foarte relaxat cu această chestiune...

S. Avram: Deci, dumneavoastră mergeți la comisia parlamentară. Dacă vă invită acolo, mergeți să dați explicații...

G. C. Maior: Oricând mă duc la comisia parlamentară să repet, să repet ce am afirmat adesea și ceea ce este în concordanță cu activitatea noastră care se desfășoară într-un cadru strict legal.

S. Avram: Doamnă Maior, tot astăzi, în contextul în care s-a vorbit despre această situație, s-a făcut apel și la Consiliul Suprem de Apărare a Țării. Acolo, poate trebuie luată în discuție o asemenea problemă? Poate Consiliul Suprem de Apărare a Țării să discute așa ceva?

G. C. Maior: Deci, cei care au acces la informații clasificate pot să discute orice. Important nu este aspectul menționat de dumneavoastră, important este ca un serviciu de informații, și eu mă refer strict la Serviciul Român de Informații în acest moment, să acționeze în cadru strict legal și eu afirm că acționează, din acest punct de vedere specific pe care l-ați menționat, fără nicio problemă de incompatibilitate în ceea ce privește sistemul acoperit al acestui serviciu și în concordanță cu orice standard european democratic, practic, în ceea ce privește serviciile de informații.

S. Avram: De la bun început ați spus că prezența dumneavoastră aici este determinată, în primul rând, de faptul că astăzi se împlinesc 13 ani de la atentatele teroriste din Statele Unite ale Americii. Am văzut că un amplu interviu cu dumneavoastră a apărut pe agenția de știri 'Mediafax' și ați spus acolo că întotdeauna imprevizibilul, necunoscutul funcționează în imaginația celor care vor să producă asemenea seisme, și că este posibil să se producă tragedii asemănătoare cu cea din Statele Unite ale Americii și că acum sunt mult mai complexe metodele de atac ale teroriștilor. Puteți să detaliați?

G. C. Maior: Da. Deci, și înainte de aceste evenimente, într-adevăr, extrem de marcante pentru societate și pentru viața internațională, și înainte de aceste evenimente s-a pus această problemă a unui atac atât de masiv încât să nu poată fi, într-un fel, contracarat. La nivel de opinie publică și de analiză, lucrurile au fost tratate într-un mod, nu neapărat superficial, dar destul de lax, dacă mi-aș putea permite acest termen. După ce s-au petrecut aceste evenimente, s-au pus multe întrebări referitoare la chestiuni care se dezbăteau, de fapt, la nivelul serviciilor de informații cel puțin, dar și la nivelul experților. Iată că, din nou, ne punem aceeași întrebare - 'Se mai poate petrece?' Da, sigur că se poate petrece, se poate petrece prin alte metode, poate unele pe care nu le-am putea anticipa acum, nu avem reprezentarea lor datorită evoluției tehnologiei, datorită evoluției comunicațiilor în sistemul global, de care beneficiază și organizații teroriste, și indivizi care doresc să facă acest lucru, datorită evoluției tipologiei de armamente care pot fi accesate de asemenea indivizi

sau organizații, datorită evoluțiilor geopolitice sau regionale din anumite părți ale lumii și vedem foarte bine ce se întâmplă, astăzi, în Levant, în Irak, în zona aceasta mai mare a Orientului Mijlociu.

S. Avram: Da, din nefericire, trebuie să vedem și ce se întâmplă lângă noi, aici, la granița României, în Ucraina și tot vorbești despre serviciile speciale, serviciile de informații. Ocuparea Crimeei de către Rusia și atacarea Ucrainei, după aceea, considerați că reprezintă un eșec al serviciilor de informații occidentale?

G. C. Maior: Sub nicio formă. Serviciile de informații acumulează cunoaștere, informație, analiză, pe care o transmit decidenților. Lucrurile intră, atunci, într-un registru politic, diplomatic, strategic de acțiune și nu cred că se poate pune o asemenea problemă. Pe de altă parte, noi am avertizat, și noi, Serviciul Român de Informații, colegii noștri de la Serviciul de Informații Externe, alte servicii de informații din Europa Centrală, cel polonez, în special, asupra unei atitudini a Rusiei îngrijorătoare din punct de vedere al unor activități mai speciale de încercare de a culege informații din state din această regiune, de a înțelege fenomene de aici, lucru care se petrece, normal, la nivelul serviciilor de informații, dar iată că lucrurile au evoluat înspre zona militară, politică, geopolitică și acest lucru ne îngrijorează, bineînțeles, cel puțin din punct de vedere al intereselor noastre, întrucât e vorba de un conflict în desfășurare la granițele României, la granițele cele mai importante ale României...

S. Avram: Dar, domnule Maior, românii trebuie să se teamă de ceva? Au motive de temere? Pentru că au apărut tot felul de scenarii, acum, cu 'Facebook-ul', cu internetul, se discută foarte mult, sunt foarte multe păreri, sunt foarte mulți oameni care știu absolut totul și s-a instalat, așa, un sentiment de panică. Nu e foarte extins, dar, totuși, există un sentiment de panică. Românii au a se teme acum?

G. C. Maior: Nu e vorba să se teamă de o amenințare de tip militară sau de... Acest lucru este foarte clar. Pe de altă parte, facem parte din cea mai importantă alianță politico-militară din istoria modernă, NATO, deci avem toate garanțiile de securitate din punct de vedere militar asigurate. Pe de altă parte, din nou, un conflict la granițele unui stat întotdeauna trebuie să reprezinte un motiv de îngrijorare serioasă, din rațiuni economice, din rațiuni umanitare, sociale, în funcție de dinamica sa, de evoluția sa, din rațiuni legate de capacitatea unui stat de a avea cooperare dincolo de granițele sale în această zonă turbulentă, de a își dezvolta, repet, elemente de cooperare în domeniul comerțului, economiei, etc. Plus alte elemente de ordin intern, politic, mai sofisticate, care se abordează în adâncime și la nivelul serviciilor de informații, și la nivelul altor instituții.

S. Avram: Săptămâna trecută, invitat aici, la 'Vorbește liber' și reamintesc celor care ne urmăresc, avem și o pagină de 'Facebook' - 'Vorbește liber' -, a fost Mircea Geoană. Domnul Geoană spunea, înainte de Summit-ul NATO din Tara Galilor, că este, poate, cel mai important Summit NATO de după Războiul Rece. Acolo, România a fost reprezentată de președintele Traian Băsescu. Domnul președinte a spus că România are două baze militare româno-americane la Kogălniceanu și Deveselu. Planul de Acțiune mărește prezența militară alternativă și continuă pe teritoriul României, că avem acum pe teritoriul țării circa 1.400 de militari americani, din care 600 sunt pușcași marini de elită, aceste trupe vor crește în funcție de situație.

Vom avea o structură de comandament NATO, a mai zis domnul președinte, și există o ofertă directă a Statelor Unite făcută de Barack Obama, care se referă la crearea unui centru de antrenament și exerciții navale la Marea Neagră împreună cu flota României și a Bulgariei. Si încă ceva foarte important: că aliații, țările membre NATO, s-au angajat să cheltuiască 2% din PIB pentru înarmare, pentru că spunea domnul președinte, libertatea nu e gratis. Cred că aici este de acord toată lumea. Inșă, un lucru foarte important, și o să vedem imediat imagini, este acela că SRI va coordona sistemul de apărare cibernetică al NATO pentru Ucraina. Aș dori să urmărim declarațiile președintelui și apoi revenim.

<Traian Băsescu, președintele României (arhivă știri din 03.09.2014): 'România este pregătită să-și asume unul din cele patru programe ale NATO, în calitate de națiune lider, și programul pe care dorim să ni-l asumăm este legat de apărarea cibernetică a Ucrainei.

Traian Băsescu, președintele României (07.09.2014): Un lucru extrem de important pe care îl găsiți în Declarație este legat de războiul cibernetic. O țară poate fi înghețată, pur și simplu, o țară foarte avansată, care își controlează procesele, fie că sunt procesele din bănci, fie că sunt cele din centralele nucleare, fie că sunt cele de aprovizionare cu energie... Deci, o țară care își gestionează toate sistemele în sisteme IT poate fi extrem de vulnerabilă la atacurile cibernetice. De aceea, veți vedea în Declarație, că se pune problema dacă un atac cibernetic generează sau nu activarea Articolului 5, în care se pleacă la război în urma unui atac cibernetic. Dar actuala Declarație nu exclude activarea Articolului 5 urmare a unui atac cibernetic. Aș spune că a fost un succes major al României, un succes interinstituțional, pentru că aici a lucrat mult și Ministerul Apărării, și Ministerul de Externe, și serviciile secrete, și, bineînțeles, obiectivele toate, așa cum le-am prefigurată, au fost atinse.>

S. Avram: George Maior, cum de i s-a încredințat României acest sistem de apărare cibernetică, pentru poziția sa sau pentru specialiștii pe care îi avem în IT?

G. C. Maior: Da, aș reveni la ceea ce spuneți și dumneavoastră, afirmațiile spuse și de domnul președinte, libertatea nu este gratuită, aș spune mai departe că securitatea unui stat, a unei națiuni, a cetățenilor nu este gratis. Si apărarea cibernetică face parte din acest concept. Este foarte importantă, întrucât, practic, multe din aspectele chiar ale vieții noastre cotidiene sunt transferate în mediul acesta virtual. Deci, nu este o abstracțiune. Conturile noastre, istoria noastră, din punct de vedere al sănătății, din punct de vedere al educației...

S. Avram: Avem sisteme energetice care funcționează computerizat...

G. C. Maior: Sistemele energetice naționale... Exact. Sistemele de informații referitoare la resursele naționale. Un atac pe această infrastructură, provenit fie de la o entitate statală, fie de la un grup foarte sofisticat din punct de vedere al competențelor, până la urmă, poate înghețarea o națiune, din punct de vedere al funcționării sale elementare. Si, de aceea, securitatea cibernetică a devenit un aspect vital pentru state, pentru alianțe, inclusiv NATO. Acum, faptul că ni s-a încredințat această misiune importantă vorbește mult și de expertiza pe care o avem în acest domeniu, extrem de sofisticat, repet, și complicat din punct de vedere al expertizei, specialiștilor, modului în care trebuie să abordăm lucrurile într-un domeniu în continuă dezvoltare și de credibilitatea noastră din punct de vedere al capacității de a

gestiona un asemenea proces de mare anvergură, de a ajuta un stat să-și construiască un sistem de apărare pe această dimensiune, de a veni cu o expertiză, de a aduna fonduri pentru acest lucru, inclusiv de la alte state aliante și de a imprima o direcție strategică de construcție.

S. Avram: Mai fac, din când în când, referiri la emisiunile pe care le-am realizat până acum. Ieri am avut cu ministrul economiei, Constantin Niță...

G. C. Maior: Da.

S. Avram: Si l-am întrebat la un moment dat: 'Domnule ministru, cam încotro se poate îndrepta România, adică ce poate face România, adică în ce domeniu ne putem dezvolta?' Si, printre altele, a spus domnul ministru: 'Domnule, în sectorul ăla IT, că suntem foarte buni, avem și talent și sunt foarte mulți tineri care sunt conectați la acest domeniu'.

G. C. Maior: Da.

S. Avram: Avem tineri foarte buni pe partea bună a IT, dar avem și foarte mulți hackeri. Se știe că România este un izvor nesecat de hackeri. S-au mai potolit sau au plecat? Mai stau în România, mai acționează? Vă deranjează? Li urmăriți? Ce se întâmplă?

G. C. Maior: Nu. Vorbim de un aspect mai specializat în acest domeniu de securitate cibernetică, cel al criminalității informatice. Da, fiecare stat are asemenea probleme, fiecare stat are talente care, din păcate, se manifestă în mod negativ. Important e să încerci să recuperezi asemenea talente, ceea ce eu cred că facem la nivelul Serviciului Român de Informații, și să le folosim abilitățile într-un scop mai bun. Sunt asemenea cazuri, să știți, de reconvertire, dacă vreți.

S. Avram: Există, nu?

G. C. Maior: Da.

S. Avram: Si la noi ar fi de unde, dacă suntem în 'Top 10' mondial la hackeri, am avea ce să reconvertim, nu?

G. C. Maior: Da, și îi felicit pe cei care au această capacitate de a trece dintr-o lume în alta din punct de vedere valoric. Sunt cazuri în care trebuie să abordezi acest lucru, bineînțeles, aici e vorba de Ministerul de Interne, e vorba de crimă de tip informatic, care este în competența Poliției, a Ministerului de Interne, încercând să pedepsești indivizi care folosesc asemenea metode. Nu suntem o excepție din acest punct de vedere.

S. Avram: Domnule director al SRI... și ajungem la o problemă, acum, care interesează pe foarte mulți români, cea a ascultării telefoanelor. Cred..., nu știu..., dumneavoastră, fiind directorul SRI poate nu aveți amici sau cunoscuți de acest tip, dar eu mă mai întâlnesc cu unii și cu alții și cum vorbesc lucruri pe care ei le consideră mai importante ori pun telefonul în altă parte, ori scot bateria. Există senzația că sunt toate telefoanele ascultate.

G. C. Maior: Da, este fals dacă vă imaginați că pe vremea Securității, când aveam doar telefonul fix, cei care îl aveam, că nu era toată lumea posesoare a acestei tehnologii în anii '70 - '80, știți foarte bine ce însemna să-ți poți asigura un post fix de telefonie.

S. Avram: Mai erau și cuplaje. Atunci era mai ușor de ascultat, te asculta și vecinul, cu care era cuplat.

G. C. Maior: Da. Atunci erau ascultate cam un milion, poate peste un milion de telefoane. Acum sunt ascultate, numărul de mandate, în jur de două, trei mii. Vă dați seama numai din această comparație, pur aritmetică, că lucrurile intră într-o discuție derizorie.

S. Avram: De două - trei ori pe lună sau pe an sau...

G. C. Maior: Nu, mandatul anual.

S. Avram: Anual, deci două mii, trei mii de telefoane ascultate anual.

G. C. Maior: Nu neapărat că un post este ascultat 12 luni, dar vorbesc de numărul de mandate emise într-un an în domeniul siguranței securității naționale. Deci, eu cred că acest lucru este foarte bine indus de anumiți indivizi, care chiar au probleme din punct de vedere legal sau din punct de vedere al modului în care înțeleg să se raporteze la această lume. Adică, dacă dumneavoastră discutați liber cu cineva nu trebuie să vă faceți nicio problemă din punct de vedere al aspectelor pe care le-ați menționat.

S. Avram: Deci eu pot să stau liniștit, nu?

G. C. Maior: Bineînțeles că puteți sta liniștit, dar dacă vorbiți și dacă lucrurile se desfășoară rațional, normal, cum se desfășoară la nivelul a milioane de români, nimeni nu are de ce să se teamă pentru acest lucru. Dar, faptul că la nivel, în special politic, dar și economic, cineva a reușit să inducă acest lucru este o problemă de percepție extrem de acută, e un grup restrâns de persoane care au reușit acest fapt în timp. Nu este nicio problemă pentru români acest lucru. Suntem o țară liberă, o țară democratică. Acesta este un mijloc excepțional prin care un serviciu de informații sau o altă autoritate de aplicare a legii încearcă până la urmă chiar să apere drepturile cetățenilor, care sunt fie înșelați, fie e vorba de corupție, fie e vorba de securitatea lor fizică, dacă vorbim de domeniul terorismului sau de securitatea națională. Deci, înțeleg...

S. Avram: Temerea...

G. C. Maior: Existența acestei discuții și nu neapărat temerea, că să știți că cetățenii de rând nu au o asemenea discuție, doar anumite cercuri, fie din zona economică, repet, în special din cea politică, în special poate și din media încearcă să aducă acest subiect permanent în discuție. Nu e, repet, nimic excepțional în ceea ce privește România, nimic în plus sau în minus față de alte state.

S. Avram: Si, pentru că tot discutăm despre această problemă, Curtea Constituțională a decis că Legea 82/2012, lege cunoscută ca Big Brother, așa e cunoscută la nivel public, ar fi neconstituțională. Este vorba despre Legea privind reținerea datelor generate sau prelucrate de furnizorii de comunicații electronice. Aceasta a fost promulgată de președintele României în 12 iunie 2012. Legea prevedea obligativitatea furnizorilor de telefonie și de internet să rețină, timp de 6 luni, anumite date ale abonaților, care să fie trimise, la cerere, autorităților din domeniul siguranței naționale pentru acțiunile de prevenire, cercetare, descoperire și urmărire a infracțiunilor grave. Așadar, Curtea Constituțională a respins legea. Am văzut o reacție de nemulțumire din partea șefei DNA, Laura Codruța Kovesi și aș dori să o urmărim.

<Laura Codruța Kovesi, șef DNA (arhivă știri din 09.09.2014): 'Da, într-adevăr, ultimele decizii care au fost pronunțate în materia problematicii retenției

datelor poate crea probleme și crează deja probleme destul de mari în investigarea faptelor de corupție. Sigur că sunt decizii pe care trebuie să le respectăm cu toții. Ele sunt în vigoare, au efect pentru viitor și mă refer și la decizia Curții de Justiție Europeană, dar în special m-aș referi la decizia Curții Constituționale, care, aș putea spune, pe lângă o motivare extrem de amplă a făcut și o premieră, a menționat în cadrul deciziei modul în care procurorii și judecătorii trebuie să analizeze probele într-un dosar penal, ceea ce pentru noi constituie o premieră.>

S. Avram: Am văzut declarația doamnei Kovesi și am citit și unele declarații făcute de dumneavoastră legat de acest subiect: 'Declarația legii ca fiind neconstituțională este îngrijorătoare pentru SRI' și ați spus că 'această decizie poate avea efecte negative în lupta împotriva corupției, dar și în domeniul securității naționale'. Dacă vreți să veniți cu detalii referitor la acest aspect.

G. C. Maior: Da. Această decizie pe care eu nu o comentez, e dreptul Curții, nu se comentează, deja e faza standard, o decizie a unei Curți din sistemul judecătoresc sau în acest caz Curtea Constituțională, dar nu mă pot reține să nu subliniez efectele ei. În primul rând, practic, această lege ne creează vulnerabilitate majoră prin faptul că lasă un vacuum juridic total. Deci, noi nu mai avem lege în acest moment pe anumite capacități tehnice cu care operăm. Și mă refer acum, doamna Kovesi s-a referit la domeniul aplicării legii, mă refer la securitatea națională. Deci, dacă noi dorim să operăm tehnic cu anumite mijloace specifice în ceea ce privește o chestiune teroristă sau de contraspionaj nu putem face acest lucru în acest moment, ceea ce nu este cazul în niciun stat european. Toate statele europene au avut această problemă, de a-și adapta legislația la o decizie a Curții de Justiție a Uniunii Europene. Au făcut-o foarte rapid. Noi, în acest moment, nu avem niciun fel de legislație și niciun fel de posibilitate de a apela la alte modalități tehnice pe chestiuni pe care altă dată le puteam opera, repet, în două domenii importante: terorism și contraspionaj. Mă refer la securitatea...

S. Avram: Bun, și, atunci, cum procedați sau ce așteptați?

G. C. Maior: Așteptăm o nouă lege. Așa cum a spus și Curtea, în 45 de zile ar trebui să fie elaborată, dar mă întreb, retoric, dacă pe un fundal, oricum e destul de intens deja, de campanie electorală, Parlamentul va aborda probleme de securitate națională. Deci, hai să fim serioși, n-o va face. Vom intra, probabil, în 2015, fără această lege. Poate Guvernul s-ar gândi la nivelul unei ordonanțe de urgență, dar mă îndoiesc și de acest lucru, să regleze, cel puțin pe aceste domenii ale securității naționale, această chestiune, fapt care ne obligă la folosirea altor mijloace, mult mai costisitoare și cu o eficiență mai scăzută, pentru a ne îndeplini misiuni altfel importante pentru securitatea cetățenilor.

S. Avram: Deci, înțeleg de la dumneavoastră că oricum vă descurcați, nu?

G. C. Maior: Mult mai greu.

S. Avram: Nu, dar de descurcat vă descurcați.

G. C. Maior: Mult mai greu. E un drum și este, să știți... Dacă tot vorbiți de această, nu ați definit-o dumneavoastră, problema ascultării telefoanelor, să știți că, din punct de vedere al mijloacelor legale, suntem printre cele mai vulnerabile state din Uniunea Europeană, în acest moment, cu această decizie, inclusiv mijloace tehnice speciale datorită acestei decizii a Curții. Eu trag un semnal foarte serios de

alarmă, pentru că foarte multă lume văd că se pricepe la servicii. Vorbeam și cu colegi, dar și cu oameni din societate, câtă apetență există, în aceste zile, inclusiv vedeam pe anumite posturi mari poeți locali din Cluj, care discutau de servicii de informații, pe alte posturi, fiecare știe ce înseamnă ofițer acoperit, ce înseamnă monitorizări, ce înseamnă filaje. Este o activitate în beneficiul esențial al cetățeanului și, din păcate, toată această retorică ascunde faptul că, vedeți, lucruri importante se întâmplă, decizii ale Curții care limitează, în mod fundamental, activitatea și funcționarea serviciilor, în timp ce noi o amplificăm sau o dorim amplificată printr-o asemenea retorică. Este păcat.

S. Avram: Domnule Maior, dumneavoastră ați spus că ați surprins o discuție, adică ați văzut undeva o discuție, la Cluj, că se vorbea despre ofițerul acoperit și lumea zicea că știe ce înseamnă, dar, de fapt, nu știa. Ce înseamnă ofițer acoperit?

G. C. Maior: Nu este cazul, într-o asemenea emisiune, să discutăm acest lucru. Există un domeniu al culturii de securitate pe care, în timp, l-am dezvoltat și care explică foarte bine misiunea unui serviciu român de informații, inclusiv prin prisma acestei modalități specifice de a-și realiza acea misiune. Acea misiune se referă la securitatea cetățenilor din punct de vedere fizic și din punct de vedere al drepturilor sale elementare. Deci, nu este nicio opoziție între drepturile omului, ale cetățeanului și securitatea națională. Dimpotrivă, într-o democrație, lucrurile sunt complementare. Or, asemenea discuții puse și neprofesional, și din punct de vedere al inducerii unei anumite percepții, eu cred că slăbește capacitatea unei națiuni de a se apăra, de a se exprima și de a se manifesta în planul identității sale în lume și din punct de vedere al vulnerabilităților interne.

S. Avram: Revenind la decizia Curții Constituționale, au fost unele voci care au spus că această decizie a Curții este bună pentru că ajută la protejarea unor drepturi și libertăți cetățenești care, altfel, ar fi fost încălcate, dacă decizia Curții ar fi fost invers dată.

G. C. Maior: Este o chestiune falsă. Chiar este un domeniu de expertiză pentru mine cel al drepturilor omului și tocmai explicam, anterior, că nu este nicio opoziție între conceptul de drepturile omului și securitatea individuală sau națională. Dimpotrivă, eu cred că cel mai important drept al omului, și poate mă ascultă și membrii Curții Constituționale, este dreptul la viață. La viață. Și eu cred că fiecare gândește această chestiune și mă mir că oameni care au activat în domeniul implementării, aplicării legii, să spunem, la domnul Morar, de exemplu, care este în Curtea Constituțională, nu poate privi...

S. Avram: Vă referiți la fostul șef al Direcției Naționale Anticorupție, da?

G. C. Maior: Da, exact la el mă refer, nu poate privi lucrurile și din această perspectivă, un om pe care îl apreciez foarte mult. Dar iată ce efecte are o asemenea decizie. Și mă refer strict la domeniul securității naționale. Doamna Kovesi a vorbit de domeniul aplicării legii.

S. Avram: Deci trebuie să spunem, pentru telespectatorii noștri, că această decizie a Curții a fost luată cu unanimitate de voturi.

G. C. Maior: Da, foarte bine...

S. Avram: Adică inclusiv domnul Morar a votat...

G. C. Maior: Da.

S. Avram: Si dacă tot discutăm despre acest subiect, e și problema cartelelor pre-plătite. Au fost voci multe și puternice care au spus că nu este corect.

G. C. Maior: Da. Dacă dumneavoastră, bănuiesc că poate călătoriți și în alte țări, mergeți în Franța, mergeți în Marea Britanie, mergeți în Germania și cumpărați-vă o cartelă telefonică să vedem dacă ea se poate cumpăra fără actele de identitate. Oare de ce credeți că este acest lucru în funcțiune, în vigoare în asemenea țări? Pentru că este un drept elementar al unei autorități de a ști cine folosește, în mod anonim, un mijloc de comunicații, prin care se poate face și rău, la un moment dat, fără să prezumăm acest lucru. În Spania, atentatele în care au murit, la Madrid, zeci de oameni, inclusiv români, au fost realizate prin folosirea acestui mijloc de comunicații. În Bulgaria, la fel. Acum, din România, poate peste 10 milioane de cartele pre-plătite sunt folosite inclusiv în Orientul Mijlociu sau în alte zone, tocmai datorită anonimizărilor. Vi se pare că acest lucru este normal din punct de vedere al modului în care se poate acționa în caz că... Să luăm fenomenul terorist sau cel al contraspionajului. Dumneavoastră credeți că vine un urmaș al lui Bin Laden în România și își cumpără un telefon cu abonament și își dă și numele și, eventual, și pașaportul? Deci, aceste lucruri ar trebui mult mai bine cumpănite, pentru că, la un moment dat, din păcate, se va întâmpla și pe acest teritoriu, așa cum s-a întâmplat la vecini, un incident grav, și atunci tot dumneavoastră, presa, dar e datoria dumneavoastră să faceți acest lucru, dar mai ales politicienii - și parcă am, așa, un fel de anticipare negativă - vor pune în discuție cauzele, responsabilii, vor cere răspunderi. Doar un lucru și închei: când s-a petrecut acea tragedie în Apuseni, cu avionul respectiv, o națiune întreagă a comentat capacitățile sau nu de localizare ale instituțiilor statului în ceea ce privește identificarea locației unde s-a petrecut incidentul. Păi vă spun că după această decizie a Curții ar fi fost complet ilegal și încercarea de a localiza acele telefoane. Vi se pare normal?

S. Avram: Da, acum...

G. C. Maior: Vi se pare normal, dacă copilul dumneavoastră este răpit de pe stradă și se adresează cineva Poliției sau Ministerului de Interne, ca autoritate competentă, să-i spunem: 'Nu putem acționa foarte rapid, pentru că nu avem niște mijloace legale pentru a realiza operațiuni tehnice în acest sens'?

S. Avram: Acum ajungem la un subiect foarte important, cel al corupției, al luptei împotriva corupției. În urmă cu două zile, ați fost la o conferință, 'Regula de aur a bunei guvernări și a luptei împotriva corupției', e titlul foarte lung, nu îl spun până la capăt și, printre altele, ați spus că corupția reprezintă una dintre cauzele principale ale instabilității în Ucraina. Avem un scurt reportaj.

<Telejurnal (09.09.2014):

Reporter: Asistentul adjunct al secretarului de stat al Statelor Unite, Hoyt Yee, a precizat că efectele corupției sunt atât de mari încât Banca Mondială o consideră inamicul numărul unu.

Hoyt Yee, asistentul adjunct al secretarului de stat al SUA: Acum, mai mult ca niciodată, vedem cum corupția amenință nu numai economia, ci și securitatea și suveranitatea. În forma sa cea mai rea, corupția subminează armata și serviciile de protecție a granițelor și permite grupărilor răuvoitoare să se organizeze la nivel transnațional, subminând democrația. Permite statelor ostile și grupărilor criminale să

se infiltreze și să controleze sectoare strategice importante, cum ar fi sectorul energetic.>

S. Avram: Am văzut ce a spus oficialul american despre problema corupției. Dumneavoastră, în declarațiile pe care le-ați făcut în ultima perioadă, ați spus că în România lucrurile sunt sub control și că se merge într-o bună direcție datorită instituțiilor statului care își fac datoria, dar și datorită legislației existente la noi. Totuși, se mai poate vorbi de o evaziune fiscală la nivel înalt, nu, și este principala problemă pentru bugetul acestui stat, care și așa este secătuit?

G. C. Maior: Da. Eu am subliniat și acolo, și uneori a fost redat greșit de presă, această comparație între situația din Ucraina și evoluțiile din România. Păi, tocmai, România este o țară stabilă, puternică în acest moment, poate printre cele mai puternice din Europa Centrală și de Est datorită progreselor înregistrate în general în lupta împotriva corupției, deși vorbesc clar de progrese serioase, care chiar ne îndreptățesc să și terminăm, din punct de vedere al situației speciale în care ne aflăm cu monitorizarea la nivelul Uniunii Europene, MCV-ul, acest celebru MCV, și această problemă Schengen poate fi rezolvată, pentru că, într-adevăr, din punct de vedere intern, am evoluat foarte bine în ultimii ani din acest punct de vedere. Evaziunea fiscală este un domeniu special, care ne interesează pe toți, pentru că ne afectează buzunarele serioș. Si în acest domeniu s-au realizat progrese importante. Dacă ea era acum 3, 4 ani la aproximativ 25% - 27% din PIB, acum cred că este, conform estimărilor noastre, la nivelul Serviciului, cel puțin în jur de 17% - 18%, ceea ce este foarte important pentru evoluția bugetului de stat. Vedeți foarte bine, avem creștere economică într-o perioadă totuși post-criză, deși nu cred neapărat că, criza economică a trecut și avem această creștere. Ea se datorează și progreselor realizate în combaterea evaziunii fiscale, pe diverse paliere și ele vor continua.

S. Avram: Dar populația, totuși, susține în continuare, și prin sondaje, că există corupție peste tot, numai că...

G. C. Maior: Da, sentimentul este acut.

S. Avram: Există acel sentiment și este puternic.

G. C. Maior: Este, mai ales corupția la nivel local. Oamenii se izbesc de diverse ziduri care nu pot fi sparte sau uși care nu pot fi deschise decât apelând la șpagă. Si e normal că are acest sentiment. Bun, dar din punct de vedere macrostrategic, dacă vreți, la nivel de corupție sistemică, corupție la nivel înalt, lucrurile au evoluat foarte bine în România. Si cred că acest fapt se va materializa și într-o creștere economică, care va viza și cetățeanul.

S. Avram: Dar, domnul Maior, asta macro, cum spuneți dumneavoastră, însă, vorba românului de rând e că până la Dumnezeu te mănâncă sfinții.

G. C. Maior: Da.

S. Avram: Si ei sunt interesați de mica corupție. Mai mult îi interesează acest lucru, restul pentru știri la televizor, pentru spectacolul știrilor. In rest, omul...

G. C. Maior: Știți, mica corupție nu subzistă sistemic sau organic fără tratarea mării corupții, și o să vedeți că și în acest domeniu vor fi progrese.

S. Avram: Pe de altă parte, chiar este România cea mai coruptă țară din Europa? Pentru că nu cred că mai există o țară, membră a Uniunii Europene, unde, odată la două zile cel puțin, ies niște oameni cu cătușe la mâini și cu mascații după ei.

Că e director de fabrică, că e patron de nu știu ce, că este politician, la noi, toată ziua se arestează câte ceva.

G. C. Maior: În fiecare stat se arestează în fiecare zi câte ceva, doar faptul că televiziunile nu au această apetență de a arăta oamenii.

S. Avram: Mai arată și acolo, nu...

G. C. Maior: Arată, dar nu arată zilnic, dar zilnic vă asigur că se întâmplă câte ceva. Acum, dacă toată lumea își mută carele de televiziune în fața DNA-ului este o altă chestiune. Poate că vom ieși din această etapă și vom prezenta știri referitoare la evoluția culturală, la...

S. Avram: Nu se uită nimeni, la știrile acelea nu se uită nimeni.

G. C. Maior: Ar trebui să se uite, că poate am învăța mai mult.

S. Avram: Tot dumneavoastră, domnule Maior, ați declarat într-un interviu pentru 'adevărul.ro', întrebare fiind dacă beneficiarii din zona politică au folosit informațiile furnizate de SRI: 'Din perspectiva ofițerilor de informații există o frustrare câteodată că informația pe care o transmit nu are utilitate pentru beneficiari și de aici există o oarecare tensiune'. Deci, există tensiuni între Serviciul Român de Informații, pe de o parte, și instituțiile statului, ministere?

G. C. Maior: Să nu amplificăm. Nu, normal că un om care își face, și cum dumneavoastră vă faceți meseria și poate că reușiți să spun un super interviu cu președintele SUA și nu este transmis în țară, n-ați avea o frustrare? Ați avea, cu siguranță. Dincolo de acest exemplu, oamenii își fac meseria și vor ca acea informație să se traducă în ceva, nu neapărat într-un gest legat de aplicarea legii, ci într-o decizie diplomatică, într-o decizie a Guvernului. Adesea acest lucru se întâmplă. De fapt, în majoritatea cazurilor. Uneori nu se întâmplă, dar nu e o tensiune. Deci, m-am exprimat că ar putea fi o tensiune dacă lucrurile ar căpăta o diferențiere majoră între ceea ce face un sistem de informații și ceea ce face elementul politic cu această informație. După cum și la nivelul politic există o frustrare, că uneori nu primesc informația adecvată, și mi-am asumat și acest lucru, că nu putem fi perfecți, nu avem cunoaștere totală și nimeni nu poate avea acest lucru și poate uneori îi privăm de informații esențiale în anumite momente. Deci, este firesc. Dar această tensiune dacă este creativă și merge bine, merge țara bine.

S. Avram: Pe 28 iulie 2014, dumneavoastră, George Maior, ați declarat, la 'Adevărul Live' - ca să fiu corect până la capăt - că 'politizarea excesivă a instituțiilor statului reprezintă o vulnerabilitate majoră a statului român'.

G. C. Maior: Da.

S. Avram: La ce v-ați referit? Politizarea până la ce nivel?

G. C. Maior: Mă refer la lipsa specialiștilor în conducerea unor instituții vitale sau instituții importante în funcționarea unui stat.

S. Avram: Puteți da exemple sau...?

G. C. Maior: Pot să dau exemple imaginare, dar care le veți regăsi, fără nume și prenume voi vorbi. Când pui la Direcția Sanitară un preot, de exemplu, cred că nu va funcționa bine acea Direcție sau, poate, mă rog, are capacități manageriale, dar teoretic nu are. Când pui la Direcția de Invățământ un constructor, când pui în domeniul construcțiilor un filozof nu veți ajunge, cu siguranță, la eficiență, dar când pui un politruc în orice domeniu care l-am menționat acum fiți sigur că lucrurile nu

vor evolua bine și poate din acest motiv și o încetinire a unor activități administrative a unor proiecte de care cu toții avem nevoie, poate din acest motiv și elemente de corupție, poate din acest motiv și elemente de blocaj în dezvoltarea infrastructurii țării, în creșterea calității învățământului etc.

S. Avram: Aveți vreo soluție aici? Ar trebui de schimbat legislația?

G. C. Maior: Sunt și elemente legislative, sunt și elemente de voință politică, sunt și elemente de voință instituțională și cineva trebuie să și le asume.

S. Avram: Cred că mai mult este vorba despre voință instituțională, că dacă ne uităm la lege, și am să vă dau două exemple acum: avem prefecți care, teoretic, sunt apolitici, însă, practic, ei sunt toată ziua politicieni, pentru că este un Guvern politic și sunt foști membri ai partidelor respective. Sau șefii instituțiilor publice, cum ați spus dumneavoastră, că era un preot nu știu unde, acolo, teoretic se susțin niște examene, se organizează examene, dar examenele sunt în mare parte aranjate. Adică cred că e mai mult vorba despre voință. Bașca, faptul că aici este o problemă foarte importantă care dăunează grav bugetului țării: sunt oameni puși în funcții în urma unor concursuri, câștigă acolo, pe urmă sunt dați afară politic, dă statul în judecată, câștigă procesul și plătești doi directori.

G. C. Maior: Da.

S. Avram: La legislație stăm destul de bine, dar mai mult la voința politică...

G. C. Maior: Nu stăm bine nici la legislație, vă spun acest lucru. Multe din aceste concursuri știm foarte bine cum sunt realizate, iar exemplul acela, ca să revin, să nu se supere cineva, este pur imaginar. Eu n-am spus că există în realitate o asemenea situație, un preot, undeva, într-o funcție de decizie executivă, dar să știți că nu suntem departe.

S. Avram: Domnule Maior, încă două cuvinte. Mai avem un minut și jumătate. Impărțim așa, 45 de secunde vă rog să mai spuneți ceva, cum s-a schimbat lumea, un telespectator ne-a întrebat, după atentatele din 11 decembrie (sic!) 2001. Asta e prima.

G. C. Maior: S-a schimbat radical. Vedeți, putem fi foarte puternici ca stat, ca sisteme de securitate, și putem fi paradoxal, în același timp, foarte vulnerabili. Deci, trebuie să fim mult mai atenți, mult mai vigilenți și mult mai abili. Deci, nici cel mai important în stat nu poate fi scutit de o catastrofă, dacă nu este atent.

S. Avram: Domnule Maior, numele dumneavoastră a fost, în repetate rânduri, vehiculat ori ca și candidat la Președinția României, au spus și din stânga, și din dreapta, ori ca prim-ministru... Tinând cont de faptul că 50% dintre cetățeni apreciază SRI-ul, vă gândiți la o funcție, să candidați sau premier?

G. C. Maior: Nu. Mă gândesc la calitatea pe care o am de director. După ce termin, și am tot subliniat acest lucru, cu această poziție, putem discuta orice, inclusiv asemenea aspecte. Eu am tot subliniat și, vedeți, din păcate, începe această campanie electorală cu multe discuții despre servicii. Serviciile își fac datoria independent și profesionist.

S. Avram: Vă mulțumesc mult, domnule director al SRI! Sunt Sorin Avram. Aici se încheie o nouă ediție a emisiunii 'Vorbește liber'. Ne reîntâlnim luni, cu Klaus Iohannis. Toate cele bune!"